

4. Meadows, D.H.M., Meadows D. L.; Randers, J.; Behrens III, W. W. (1972) *The Limits to Growth; A Report for the Club of Rome's Project on the Predicament of Mankind*. New York: Universe Books. 311 p.

МОВНА ОСВІТА НА ТЛІ СТРАТЕГІЇ СТАЛОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ

Павлова І. Г.

Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка
livelyfamily13@gmail.com

XXI століття кинуло глобальний виклик усім державам, оприявило чимало проблем у сферах освіти, культури, релігії, економіки, екології, безпеки тощо, спричинило надпотужні зміни у світосприйманні людини, у розумінні свого призначення, у фаховій реалізації, у довкіллі, у націєзберігальній діяльності, у внутрішніх цінностях особистості як джерелі поведінкової мотивації. Настав час ухвалення чи не найвідповідальніших рішень, найбільш виважених кроків. Кожен із нас, перебуваючи в епіцентрі перетворень, повинен брати відповідальність за все, що відбувалося в минулому, виформовується і впотужнюється нині, щоб у прийдешньому нові покоління мали адекватні умови життя й ресурси для задоволення різнорівневих потреб.

Оцінімо основні завдання стратегії сталого розвитку України до 2030 року, а саме: «1) подолання бідності; 2) подолання голоду, досягнення продовольчої безпеки, поліпшення харчування і сприяння сталому розвитку сільського господарства; 3) забезпечення здорового способу життя та сприяння благополуччю для всіх у будь-якому віці; 4) забезпечення всеохоплюючої і справедливої якісної освіти та заохочення можливості навчання впродовж усього життя для всіх; 5) забезпечення гендерної рівності, розширення прав і можливостей усіх жінок та дівчат; 6) забезпечення доступності та сталого управління водними ресурсами та санітарією; 7) забезпечення доступу до недорогих, надійних, стійких і сучасних джерел енергії для всіх; 8) сприяння поступальному, всеохоплюючому та сталому економічному зростанню, повній і продуктивній зайнятості та гідній праці для всіх; 9) створення стійкої інфраструктури, сприяння всеохоплюючій і сталій індустріалізації та інноваціям; 10) скорочення нерівності; 11) забезпечення відкритості, безпеки, життєстійкості й екологічної стійкості міст, інших населених пунктів; 12) забезпечення переходу до раціональних моделей споживання і виробництва; 13) вжиття невідкладних заходів щодо боротьби зі зміною клімату та її наслідками; 14) збереження та раціональне використання океанів, морів і морських ресурсів в інтересах сталого розвитку; 15) захист та відновлення екосистем суші та сприяння їх раціональному використанню, раціональне лісокористування, боротьба з опустелюванням, припинення і повернення назад (розвертання) процесу деградації земель та зупинка процесу втрати біорізноманіття; 16) сприяння побудові миролюбного і відкритого суспільства в інтересах сталого розвитку, забезпечення доступу до правосуддя для всіх і створення ефективних, підзвітних та заснованих на широкій участі інституцій на всіх рівнях; 17) зміцнення засобів здійснення й активізація роботи в рамках глобального партнерства в інтересах сталого розвитку.

Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року є орієнтирами для розроблення проектів прогнозних і програмних документів, проектів нормативно-правових актів з метою забезпечення збалансованості економічного, соціального та екологічного вимірів сталого розвитку України» [2].

Насамперед якісна освіта, її ресурсне забезпечення, мотивований учитель і викладач, зацікавлений здобувач, а в майбутньому успішний член суспільства зі сформованим світосприйманням, особистісними й національними цінностями, здатні подолати бідність, упливати на розвиток культури, економіки, розбудову суспільства, формувати цінності здорового способу життя тощо. Проте в переліку важливих складників і водночас пріоритетів розвитку держави освіта посідає, на жаль, 4 місце. «У боротьбі з бідністю освіта є потужним інструментом, що впливає і на перспективи працевлаштування, і на заробіток. Світові дані свідчать про те, що кращий рівень освіти підвищує імовірність працевлаштування та дає змогу отримувати вищий дохід. Також більш освічені родини менш схильні до бідності. Раніше уряди та різні організації більше інвестували в початкову освіту, оскільки вважалося, що такі вкладення дають найбільшу віддачу. Однак нові дані ставлять це під сумнів. У деяких країнах інвестиції в середню та вищу освіту можуть принести більшу віддачу. Адже з розвитком економіки зростає попит на висококваліфікованих працівників, що підвищує значення вищої освіти. Це створює необхідність для освітніх систем адаптуватися і надавати пріоритет вищим рівням освіти.» [1]

Мовна освіта, зосібна вивчення української мови з використанням якісного текстового матеріалу української художньої літератури й публіцистики, в умовах глобальних змін, євроінтеграційних і націєзберігальних процесів на тлі стратегії сталого розвитку має нарешті стати домінуючим засобом формування особистості здобувача закладу загальної середньої та вищої освіти, його свідомості, мовного чуття, емоційних і комунікативних компетентностей, від яких залежить його успішність, затребуваність у тій чи тій галузі. Не сприймаймо мову лише як засіб спілкування! Вона захищає нас і береже нам Україну! Вивчення чужоземних мов, звісно ж, важливе. Із ними пізнаємо світ, де ми цікаві й поважані, бо маємо своє національне й державне обличчя, яке формує передовсім українська мова. Легковажити з національно значущими й стратегічно важливими дисциплінами «Українська мова» та «Українська література», об'єднувати їх, зменшувати кількість годин, інтегрувати із зарубіжною літературою означає позбавляти наступні покоління безпечного майбутнього й можливості користуватися духовним бронезишлетом.

Література:

1. Бідні, бо неосвічені, чи неосвічені, бо бідні: як пов'язані рівні освіти та бідності країни? [Електронний ресурс]. URL: https://znayshov.com/News/Details/bidni_bo_neosvicheni_chy_neosvicheni_bo_bidni_Yak_pov_iazani_rivni_osvity_ta_bidnosti_krainy
2. Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року. [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019#Text>

6. Зменшення нерівності в освіті: багатовимірний аналіз та шляхи подолання.

ЦИФРОВА НЕРІВНІСТЬ В ОСВІТІ: АНАЛІЗ ВПЛИВУ ТА СТРАТЕГІЇ ПОДОЛАННЯ В КОНТЕКСТІ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ОСІБ З ПОРУШЕННЯМИ ПСИХОФІЗИЧНОГО РОЗВИТКУ В УМОВАХ ВІЙНИ

Дрозд Л.В.

*Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка
larusa.drozd@gmail.com*

Перехід до дистанційного навчання, спричинений пандемією COVID-19, набув нового виміру в контексті воєнного стану. Особливо гостро ці виклики постали перед особами з порушеннями психофізичного розвитку, для яких доступ до якісної освіти є критично важливим фактором соціальної інтеграції та особистісного розвитку.